

inwendige organen geen duidelijke afwijkingen te vinden, in het bijzonder was de milt niet vergroot. Pols 110, regelmatig. Tensie 130 max., 80 min. Urine: soortelijk gewicht 1018, zuur; eiwit spoor, sediment neg., reductie neg., diazoreactie neg., urobiline sterk pos.; haemogl. geh. 60 pCt.; erythrocyt. 3600000, kleurindex 0.8. Leuc. 10600. Differentieele telling: eos. 4, bas. 0, st. 11, segmentk. 24, lymph. 57, mon. 4. Agglutinatie van het bloed op typhus, paratyphus en ziekte van BANG negatief. Reactie van PAUL-BUNNELL negatief. Thorax-photo: geen afwijkingen. Bezinkingssnelheid 21 mm na 1 uur, 46 mm na 2 uur. Bloedkweek: streptococcus viridans positief (Centr. Lab. te Utrecht).

Hierop werd een vierdaagsche cibazolkuur toegepast, elke 4 uur 1 g. De temperatuur, die tot normaal gedaald was, steeg den dag na het staken der cibazoltoediening tot 39°, doch is hierna normaal gebleven. Zeer geleidelijk verbeterden het bloedbeeld en de bezinking, totdat begin Juli 1943 normale waarden bereikt waren. De temperatuur was toen 2 maanden niet boven de 37.3° rectaal gekomen; aan de hartpunt was nog een systolische soufflé te hooren. Hierna is de patiënte geleidelijk gemobiliseerd en heeft haar werk als hulp in de huishouding hervat.

In Juni 1944 deelde zij bij her-onderzoek mede geen enkele klacht meer te hebben, in het afgelopen jaar was zij geen dag ziek geweest. Het hart bleek ietsforsch te zijn en naar links verplaatst, met een ietwat heffenden ictus en een systolisch geruischje aan de punt. Pols 76, tensie 140 max., 80 min. Bezinkingssnelheid 4 mm na 1 uur, 13 mm na 2 uur. Bloedkweek steriel.

Zoodra de diagnose endocarditis lenta gesteld is, schijnt het aangewezen te zijn intensieve chemotherapie toe te passen; liefst met cibazol of prontosil. Bij recidief verdient het aanbeveling de chemotherapie te combineeren met digitalis, hoewel het mogelijk is, dat de digitalis bij onze eerste patiënte alleen van invloed is geweest door het bestaan van de atriumfibrillatie. Tijdens het schrijven van dit artikel kreeg ik een derde zieke onder behandeling, die na een vijfdaagsche cibazolkuur van elke 4 uur 1 g volledig koorts-vrij werd. De observatieduur na de cibazoltoediening is echter nog te kort om van blijvende genezing te mogen spreken.

Juli 1944

INGEZONDEN

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

DE BEHANDELING VAN POLIOMYELITIS ANTERIOR ACUTA

Het overzicht van prof. J. VAN LOOKEREN CAMPAGNE in noodnummer I van het *Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde* eindigt met een onduidelijkheid, die weer de oude verwarring zou kunnen geven, waartegen ik reeds opkwam in mijn stukje in het *Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde*, 20-27 Mei 1944. Wanneer de schrijver in den op één na laatsten regel met orthopaedische behandeling bedoelt operaties en daarmee gelijk te stellen ingrepen, zijn we het eens. Maar herhaaldelijk wordt verzuimd *tijdens* de oefenperiode de hulp van den orthopaed in te roepen: niet alleen nu voor het tegengaan van foutieve standen, maar zooals ik schreef ook: „ . . . om in sommige gevallen een vroegtijdige behandeling met toestellen toe te passen. Hieromtrent heerscht nog veel wanbegrip. Het spreekt vanzelf, dat we met een minimum materiaal, zoowel wat gewicht als uitgebreidheid betreft, een maximum aan effect willen nastreven. Het moest ook vanzelf spreken, dat het doel is functie te geven, b.v. een kind met een beugelapparaat *in staat* te stellen te loopen, ja, dit loopen te oefenen, of een in een bepaalden stand geplaatsten arm te gebruiken, wel verre dus van het verwijt dat toestellen de functie zouden belemmeren, atrophie zouden geven, en zoo voort”.

Amsterdam, 20 October 1944

E. H. LA CHAPELLE

PERSONALIA

OVERLEDEN: te Amersfoort is op 3 October plotseling overleden GERARDUS CORNELIS VAN HOFTEN, directeur van den G. G. D. te Amersfoort; op den leeftijd van 47 jaar.

REDACTIE

Hoofdredacteur: Prof. Dr. G. VAN RIJNBEEK te Amsterdam
Verantwoordelijk voor de advertenties: Mej. Dr. E. SLUITER te Amsterdam
Uitgever: De Erven F. BOHN N.V., Frankestraat 42 te Haarlem
Drukker: ELLERMAN, HARMS & Co. N.V., Warmoesstraat 147—151 te Amsterdam